

XX

ל ז כ ר ר ש ל מ ק ס ל

XX

1798

מכתב מאחותו של מקס-מרדכי אהרליך - 9.1.1900

XX

גב' אנגרס היקרה,

כפי שהבטחתי בדירתם של אסתר ומשה זיגמנד אשמח עתה למלא כמה פערים בקורות חייו של אחי היקר, מקס אהרליך, ז"ל.

מקס נולד ב-12.3.1925 בעיר וינה - לשמחתי הגדולה. למרות שרצייתי יותר באחות, בכבשתי כמו כולם על ידי ראשו המתולתל ועיניו השחורות של הפעוט. אהבנו אותו מאד. בעודו קטן היה לץ גדול, וככל הילדים עשה בזקים לא-מעטים. אני זוכרת, שבאחד הימים השיגה ידו פטיש, בו זיפץ שמשות אחדות, מאחר שהיה קטן מדי להביץ את מעשיו.

אני - אחותו הבוגרת - הייתי בת 6 כאשר נולד. הוא היה בער ערבי ונבון, ובהג להגיב כיאה אם פגע בו מישהו, או אם קלטה אוזנו השמעה אבטישמית בבית-הספר. כשבגר מעט, היה גם בבית-הספר הריאלי תלמיד טוב. בשנתו ה-31 הלך אבינו לעולמו, ומקסל אז בן 6 בלבד. ימים קשים היו מועדים לנו. היה זה בשנות המשבר הכלכלי הקשה, האבטלה הרקיעה שחקים, ודלות וערובי שררו בכול.

ב - 1938 - עוד החמיר המצב, כאשר קלגסיו של היטלר בכנסו לתוך אוסטריה.

ב-13.7.1939 הגיע מקסל לאנגליה. הודות למאמציו של אחינו פיליפ צורף מקסל לקבוצת "הכשרה" בסקוטלנד.

בימי מלחמת העולם בלכד תחת הריסות של מבנה בעת הפגזת הטילים, ששוגרו על ידי הגרמנים מחוף צרפת. כ-5 ניתוחים עבר לאחר מכן בזרועו השמאלית.

עם תום המלחמה היה שותף בארגון הגירה ועלייה ממל מרסיי. גם
הוא הצליח לעלות לאחת מאוביות המעפילים, אך הגיע למעצר בקפריסין.
עקב מבנה גופו הנמוך הצליחו חבריו "להגביב" אותו אל אובית מסחר
בתוך ארגז, ובדרך זו הגיע לארץ-ישראל.

בשנת 1951 זכיתי לראות אותו בפעם האחרונה, כאשר ביקר באנגליה.
זוכרת אני היטב את דבריו אז:

" גם אם תתני לי מלוא השק זהב ומשרת אישי -

לא ארצה להישאר פה ולחיות פה...".

בשנת 1953 פתחתי את המכתב ממעין-צבי, ובו הבשרה המרה על התאונה
הקטלנית בשדות המשק. אפילו לבכות לא יכולתי - חשתי צורך להסתייג את
הידיעה מאחי הבכור, שהיה חולה במחלת פרקיבזון. משך שנה תמימה
שתקתי, מפחד שמא תזיק לו הידיעה הקשה.

באחד הימים אמר אחי: "בכוון, מקסל איבנו ... חלמתי חלום...".

כך שאל אחיבו יושי, ובאלצתי להודות באמת.

אחיבו פיליפ שהיגר ביבתיים לאמריקה, קיבל את הידיעה במכתב ממני.

עד היום אבלה אני על שלושת אחיי, שכולם הלכו לעולמם.

ההי מבוחתם עדן. אמן.

אני מקווה, שקצת עזרתי לך בדבריי ובצילומים הרצופים בזה.

יש בהם הרבה פנים מוכרות מימי ההכשרה באנגליה.

כל טוב לך ותבורכי במעשייך

בתודה

רוזל.